

KURIER WILEŃSKI

DZIENNIK NIEZALEŻNY

Rok założenia 1840

nr 8 (13043)

Wtorek, 14 stycznia 1997 r.

cena 90 ct

By czas nie zaćmił i żyła pamięć

Dzień Obrońców Wolności - flagi na Placu Niepodległości
W Dniu Obrońców Wolności - 13 Stycznia - w Wilnie, na Placu Niepodległości, przy dźwiękach hymnu Litwy, odbyło się uroczyste zaciągnięcie flagi państwowej.

Podczas wciągania na trzy maszty flag państwowych, na placu uszeregowano kompanie honorową Wojska Litewskiego.

W ceremonii uczestniczyli prezydent Litwy Algirdas Brazauskas, przewodniczący Sejmu Vytautas Landsbergis, premier Gediminas Vagnorius, parlamentarzyści, członkowie rządu, akredytowani na Litwie ambasadorowie obcych państw, a także bliscy poległych w 1991. obrońcy wolności.

Uroczyste upamiętnienie Dnia Obrońców Litwy w Wilnie

W niedzielę wieczorem uhonorowanie obrońców Sejmu przy poświęconej im tablicy pamiątkowej koło siedziby Sejmu stało się największym akcentem upamiętnienia Dnia Obrońców. Zebrało się tu kilka tysięcy wilan i gości stolicy, którzy w styczniu 1991 roku bronili niepodległości Litwy, krewni i bliscy poległych.

Na ceremonii przybyli prezydent republiki Algirdas Brazauskas, przewodniczący Sejmu Vytautas Landsbergis, premier Gediminas Vagnorius, członkowie rządu, posłowie na Sejm, znani w kraju działacze kultury, nauki. Złożyli oni kwiaty przy tablicy pamiątkowej.

Dla upamiętnienia poległych wystawiono kompanie honorową.

Dzieci poległych, wszyscy uczestnicy uroczystości z pochodniami zapalonymi przy pomniku, skierowali się na Plac Niepodległości, gdzie w pamiętne dni stycznia w dzień i w noc dyżurowali ludzie. Ogni-

Władze Litwy składają hołd poległym 13 Stycznia 1991 roku

Fot. G.Macziulis (ELTA)

ska pamięci na placu zapalili dzieci.

Tysiące ludzi chwila milczenia uczciło pamięć poległych. Jako znak pamięci 13 razy rozległ się głos dzwonu. Wszyscy śpiewali hymn Litwy.

Następnie złożono kwiaty w miejscu śmierci ochotnika Arturasa Sakauskasa.

Szefowie państwa, inne osoby oficjalne udały się pod Wieżę Telewizyjną w Wilnie, tu przy pomniku jeszcze raz złożyli hołd pamięci poległym. Udali się także na Wzgórze Krzyży w pobliżu gmachu Narodowego Radia i Telewizji, złożyli tam kwiaty.

Wieczorem w kościele Uniwersytetu Wileńskiego św. Jana odbył się koncert „In Memoriam”.

W południe odbył się tradycyjny bieg „Droga życia i śmierci”. Jego uczestnicy pokonali trasę od Cmentarza Antokolskiego do Wieży Telewizyjnej.

W siedzibie Bractwa 13 Stycznia w Wilnie otwarto Muzeum Obrońców Wolności.

W Sejmie odbyło się uroczyste posiedzenie z okazji Dnia Obrońców Wolności

„Z biegiem lat przyjmujemy w co-

raz większym stopniu, że 13 Stycznia jest dniem zwycięstwa Litwy. Być może kiedykolwiek ktokolwiek powie, że jest to również dzień zwycięstwa ludzkości”, zaznaczył przewodniczący Sejmu Vytautas Landsbergis na poniedziałkowym uroczystym posiedzeniu Sejmu Litwy z okazji Dnia Obrońców Wolności.

13 Stycznia - to, jak powiedział, „kulminacja i wynik walki wywołanej”. „Wróg wolności i demokracji uderzył, zakrzuszył się i wycofał”, zaznaczył przewodniczący Sejmu. (Dokończenie na str. 2)

ARDENA

Vytienio 20
2006 Vilnius
Tel. 63 37 02
Fax. 26 10 36

POLSKIE LINIE LOTNICZE

LOT

WILNO

TEL 26-08-19

BANK POLSKA KASA OPIEKI S. A.

Działalność od 1929 r.

PEKAO

PRZEDSTAWICIELSTWO W WILNIE

2001 Vilnius, Palangos 1/10-16
Tel/fax 61-15-41, fax 223844

Zapoznajmy się z nową ordynacją wyborczą

Szanowni czytelnicy! Dziś rozpoczynamy drukowanie znowelizowanej ustawy Republiki Litewskiej o wyborach do Rad samorządów.

Najbliższe wybory samorządowe odbędą się na Litwie już 23 marca bieżącego roku. Chyba nikogo nie musimy przekonywać o znaczeniu wyborów lokalnych, dlatego też uważamy, że nasi Czytelnicy chętnie się zapoznają z nową ordynacją wyborczą. Tym bardziej, że podczas minionych wyborów parlamentarnych narzekaliśmy na zbyt skomplikowany system wyborczy oraz brak szczegółowej informacji, co podobno negatywnie wpłynęło zarówno na frekwencję wyborców jak i na wyniki wyborów. Mamy nadzieję, że sytuacja ta nie powtórzy się podczas zbliżających się wyborów, gdyż po przestudiowaniu niniejszej ustawy nikt i nie nas już nie zaskoczy ani nie zniechęci do udziału w wyborach.

Inf. wl.

Sejm powinien podjąć decyzję w sprawie moratorium na karę śmierci

Zdaniem prezydenta Litwy Algirdasa Brazauskasa, Sejm w najbliższym czasie ma rozprawić i podjąć decyzję w sprawie moratorium na wykonanie kary śmierci. Przywódca kraju ubolewa, że dotychczas nie zostało to uczynione. A Brazauskas apeluje do obywateli, aby aktywnie wypowiedzieli się na temat nowego projektu kodeksu karnego i kary śmierci.

Przywódca kraju, komentując przed dziennikarzami odezwę ministra spraw wewnętrznych Vidmantasa Žiemiała w sprawie odwołania zawieszania wykonywania kary śmierci, zaznaczył, że wykonanie kary śmierci nie zostało zawie-

szone. „Prezydent nie może tego zrobić, tylko Sejm, przyjmując specjalną ustawę” - powiedział A. Brazauskas. Powiedział on, że w lipcu ub. roku zaproponował Sejmowi przyjęcie ustawy o zawieszeniu wykonywania wyroków śmierci do przyjęcia nowego kodeksu karnego.

A. Brazauskas powiedział, że pod koniec ubiegłego roku Sejmowi zgłoszono projekt nowego kodeksu karnego, który został opublikowany w celu publicznego przedyskutowania. Nie przewiduje on kary śmierci. Przywódca państwa oczekuje, że Sejm uogólni wyniki dyskusji publicznej i uwzględni je uchwalając nowy kodeks karny.

„Stan przestępczości w naszym państwie budzi obrzydliwe zainteresowanie zarówno obywateli, jak i instytucji władzy - Sejmu, rządu oraz mnie, jako przywódcy państwa. Wypróbowaliśmy wiele środków walki z przestępczością i przekonaaliśmy się, że tylko systematyczna codzienna praca instytucji praworządności i pomoc ludzi, aktywne stanowisko społeczeństwa może zmienić sytuację na lepsze” - utrzymuje Algirdas Brazauskas. Zdaniem prezydenta obowiązkowo należy zastrzyć kary, a najważniejsze, dopiąć tego, aby jak najwięcej przestępstw wyjaśnić, a przestępców ukarać.

Sentencja dnia

Zycia nie można wybrać, ale można z niego coś zrobić.
Peter LIPPERT

Szanowny Czytelniku!

W związku z przejściem na bardziej nowoczesny sprzęt komputerowy przez najbliższe kilka tygodni litewskie nazwiska będą pisane nie w wersji oryginalnej. Z tej samej przyczyny w niektórych ostatnich materiałach w „Kurierze” wypadło kilka wierszy. Redakcja przeprasza Czytelników oraz osoby zainteresowane za te błędy i nieścisłości, które są chwilowe, związane ze zmianą sprzętu komputerowego.

Redakcja

Polski produkt na litewskim rynku

Jutro, 15 stycznia o godz. 11.00 w Pałacu Wystaw LITEKPO (Laisivės pr. 5) nastąpi otwarcie II Polskiej Prezentacji POLEXPOR - Wilno '97. Pierwsza taka wystawa odbyła się w marcu 1996 roku w Wilnie i uczestniczyło w niej wtedy 55 polskich firm. Obecnie na wystawie POLEXPOR - Wilno '97 zapowiedziano udział 101 firm z Polski. Zaprezentują one swą produkcję z różnych branż: odzież, obuwanie, sprzęt biurowy, maszynny rolniczy, meble i in. Wystawa została

zorganizowana przez Polsko-Litewską Izbę Gospodarczą. Patronat nad nią objęło Biuro Rady Handlowego przy Ambasadzie RP w Wilnie. Jak powiedział nam radca handlowy p. Andrzej Perlik, współpraca handlowa między Litwą i Polską dynamicznie się rozwija. W 1995 roku obroty handlowe wynosiły 254 miliony USD, zaś w 1996 roku mają one się zwiększyć według niepełnych danych do 320 milionów USD, co stanowi 20-25% rocznego wzrostu. W sklepach na Litwie można kupić

polskie artykuły z tworzyw sztucznych, żywność, odzież, środki czystości, artykuły farmaceutyczne. Litwa z kolei do Polski wysyła produkty z przerobu ropy naftowej (m. in. benzyna lotnicza) oraz bawełnę. Wystawa będzie czynna od 15 do 17 stycznia:
15 stycznia (środa) 11.00-18.00.
16 stycznia (czwartek) 10.00-18.00.
17 stycznia (piątek) 10.00-16.00.

Inf. wl.

Imprezy karnawałowe

Zabawa u medyków

W piątek, 10 stycznia w pomieszczeniu polskiego przedszkola w Justyniszkach odbyła się zabawa karnawałowa „U Medyków”. Zabawę z własnych składek zorganizowało Polskie Stowarzyszenie Medyczne na Litwie, którego prezesem jest pani Bronisława Siwicka. Na imprezę zostali też zaproszeni goście z różnych środowisk. Swoją obecnością zaszczyli ją konsul generalny RP Waldemar Lipka-Chudzik wraz z małżonką. Zabawa, którą prowadził „Wincuk” oraz przygrywała na niej niestrudzona kapela „Wilniuki”, była bardzo udana. Każdy z zaproszonych otrzymał upominki. Poza tym rozdawano kartki, na których wypisane, co i kto ma zrobić: śpiewać, tańczyć, organizować gry, przedstawiać jakies zwierze, deklamować, opowiadać dowcipy, składać życzenia. Te najciekawsze, najlepsze wyróżniono upominkami. Krócej mówiąc, była to zabawa, na której nikt się nie nudził.

Dla medyków był to wieczór, na którym połączone przyjemne z pożytecznym, bo właśnie wtedy przyjechał profesor Akademii Medycznej w Warszawie Kazimierz Sulko. Profesor przywiózł dla biblioteki medycznej dużo potrzebnych i wartościowych książek. Poza tym wygłosił wykład specjalistyczny. Na zebraniu, które poprzedziło zabawę, wybrano dwóch delegatów do rady Federacji Polskich Organizacji Medycznych, której członkiem Polskie Stowarzyszenie Medyczne na Litwie jest od 5 grudnia 1996 roku.

Jako delegaci do rady federacji zostały wybrane Bronisława Siwicka i Halina Misko. W imieniu

wszystkich zaproszonych na ten tak udany bal składamy serdeczne dzięki organizatorom - Polskiemu Stowarzyszeniu Medycznemu na Litwie.
Irena LIPSKA

NA ZDJĘCIACH: prezes Stowarzyszenia Medyków Bronisława Siwicka z Wincukiem; grupa lekarzy z Solecznik.
Fot. Bronisława Kondratowicz

Spotkanie w Klubie Polskich Pań

W niedzielę, 12 stycznia w Domu Nauczyciela odbyło się pierwsze w tym roku zebranie Klubu Polskich Pań na Litwie. Na zebraniu lamano się opłatkami. Pani Apolonia Skakowska, która jest prezesem klubu, złożyła wszystkim zebranym życzenia wszelkich po-

myślności w nowym roku. Na zebranie zaproszone Aleksandra Śnieżkę, który czytał dla pań swoje wiersze i opowiadał o swoich wояażach. Przy świątecznym nakrytym stole było wesoło i miło. Każda z pań, na propozycję pani Apolonii opowiadała o najciekawszym wydarzeniu ze swego ży-

cia w 1996 r. Trzeba zaznaczyć, że niektóre wydarzenia były bardzo zabawne i ciekawe. W sumie, spotkanie było bardzo świąteczne i sympatyczne. Następnie odbędzie się 9 lutego 1997 r.

Irena LIPSKA

Sejm zamierza ratyfikować Europejską Konwencję Walki z Terroryzmem

Dziś na plenarnym posiedzeniu Sejmu zamierza się ratyfikować Europejską Konwencję o Walce z Terroryzmem z 27 stycznia 1977 r, konwencję Rady Europejskiej z 1953 r. „O równości

dyplomów średnich szkół ogólnokształcących przy wstępowaniu do uniwersytetów państwowych regionu europejskiego”, konwencję UNIDROIT „O skradzionych lub nielegalnie wywiezionych

przedmiotach kultury”, informuje ELTA.

Parlamentarzyści zamierzają przyjąć ustawę o statusie prawnym uczestników oporu wobec okupacji lat 1940-1990.

Proces 13 Stycznia w dniu rocznicy

Gdy Litwa obchodziła 6 rocznicę 13 Stycznia, w Wileńskim Sądzie Okręgowym był czytany zósty tom wniosku oskarżenia w procesie karnym uczestników przewrotu styczniowego.

Jak powiedział prokurator

działu oskarżenia w imieniu państwa Prokuratorury Generalnej Kazimieras Žalenas, o ile proces i nadal przebiegać będzie sprawnie, już za kilka tygodni pod sądni zostaną oskarżeni. Na podstawie różnych artykułów kodeksu karnego zostały one sformułowane wobec byłych działaczy KPL (KPZR) Mykolasa

Burokewicziusa, Juozasa Jermalawicziusa, Juozasa Kuolelisia i Jonasa Bartoszewicziusa, a także osób, które wspierały ideologię KPZR i struktury siłowe - Stanisława Mickiewiczia i Jarosława Prokopowicza. Następnie ma się zacząć dochodzenie sądowe.

Odsetki za obligacje - coraz mniejsze

Na poniedziałkowej aukcji popyt na rządowe papiery wartościowe dwukrotnie przewyższył podaż, a odsetki zmalały o 1,28 pkt.

Podezas sprzedaży papierów wartościowych rządu wartości 50 mln Lt 198 emisji otrzymano 111 zgłoszeń na zakup papierów wartościowych po cenie nominalnej za

108 mln 514 tys. Lt, w tym konkurencyjne - za 102,46 mln Lt, niekonkurencyjne - za 6,054 mln Lt.

Najwyższa roczna norma odsetek, według której zadośćuczyniono zgłoszeniom, z 11,75 proc. na ostatniej aukcji zmniejszyła się do 10,47 proc.

Zaproponowano najniższą roczną normę odsetek - 8,15 proc.,

arytmetyczną średnią rocznej normy odsetek, którą zaspokojono pozakonkurencyjne oferty - 9,62 proc.

Wszystkie obligacje zostały sprzedane. Według konkurencyjnych zgłoszeń sprzedano rządowych papierów wartościowych na sumę 43,946 mln Lt, niekonkurencyjnych - za 6,054 mln Lt.

Szanowni mieszkańcy Nowej Wilejki

Zwróciła się do mnie grupa osób Waszej dzielnicy z prośbą, bym kandydował jako niezależny poseł w marcowych wyborach do Sejmu RL.

Rozumiem prośbę mieszkańców, Nową Wilejkę, bowiem i jej problemy dobrze znam. Znam ją również ludzie jako byłego dyrektora szkoły im. J. I. Kraszewskiego.

Sprawę tę dość długo rozważałem i, aby nie podjąć pochopnej decyzji, postanowiłem zasięgnąć opinii mieszkańców tej dzielnicy.

Czekam więc na Wasze w tej kwestii zdanie. Listy proszę przysyłać na moje imię, na adres redakcji.

Redaktor naczelny Czesław MALEWSKI

Kongres Polaków Litwy o oświacie polskiej

10 stycznia odbyło się posiedzenie Rady Programowej Kongresu Polaków Litwy poświęcone w większości problemom oświaty polskiej na Litwie. Ocenięno sytuację po skandalicznych wypowiedziach nowego ministra oświaty oraz zamieszanu tym wywołanym, stwierdzając, że taktyka Kongresu okazała się skuteczna. Premier Republiki Litewskiej w ciągu tygodnia odpowiedział na oświadczenie przywódców Kongresu, co jest ewenementem w praktyce działalności organizacji polskich na Litwie. Z uwagi na znaczenie stanowiska premiera w tej kwestii zdecydowano odpowiedzieć podać do wiadomości publicznej.

Rada Programowa przyjęła apel

do rządu Republiki Litewskiej postulujący opracowanie programu ulepszenia nauki języka litewskiego w szkołach polskich oraz przeprowadzenie badań potrzeb oświatowych Wileńszczyzny w celu racjonalizacji procesu rozbudowywania i modernizacji sieci szkół w tym regionie.

Z uwagi na przedłożenie szkół polskich w Wilnie i możliwe pogorszenie się sytuacji postanowiono przeprowadzić badania tego problemu w mieście.

Rada Programowa zatwierdziła sprawozdanie z balu sylwestrowego i postanowiła część wpływów, uzyskanych od sponsorów, przekazać na rzecz Wileńskiego Towarzystwa Dobroczynnego.

Inf. wł.

Do przewodniczącego Rady Programowej Kongresu Polaków na Litwie A. Błaszkiewicza Do przewodniczącego Zarządu Kongresu Polaków na Litwie A. Płokszty

W odpowiedzi na Pańskie oświadczenie, stwierdzam, że niektóre tezy z wywiadu ministra oświaty i nauki Z. Zinkewicziusa, opublikowanego 17 grudnia 1996 r. w „Valstieciu laikrasztis” oraz ich nieadekwatne interpretacje nie odzwierciedlają oficjalnego stanowiska rządu.

Przy okazji zwracam uwagę Państwa na to, że rząd w programie działalności na lata 1997-2000 zobowiązał się przestrzegac Ogólnej Konwencji Ochrony Mniejszości Narodowych Rady Europejskiej, respektować zatwierdzone w międzynarodowych umowach i ustawach Republiki Litewskiej prawa osób, należących do mniejszości narodowych.

Pragnę zapewnić, że problemy, zaistniałe w dziedzinie oświaty mniejszości narodowych, rząd będzie się starał w celu uniknięcia niepożądanych nieporozumień i napięć, rozstrzygać poznając opinie wszystkich zainteresowanych stron.

Premier Republiki Litewskiej Gediminas VAGNORIUS

V. Landsbergis odwiedzi Kłajpedę

15 stycznia br. przewodniczący Sejmu Vytautas Landsbergis udaje się do Kłajpedy, gdzie odwiedzi Miasteczko Uniwersyteckie i port morski. Przewodniczący Sejmu weźmie też udział w promocji makiety pomnika, poświęconego pierwszemu księżce litewskiej w samorządzie m. Kłajpedy. Po południu Vytautas Landsbergis uda się na imprezę, po-

święcone 54 rocznicy przyłączenia Kłajpedy do Litwy Wielkiej, gdzie wspólnie z Kłajpedzianami i gośćmi miasta uczci pamięć poległych przed pomnikiem uczestników powstania 1923 roku, następnie weźmie udział w uroczystej akademii oraz koncercie w Teatrze Dramatycznym. Do Wilna przewodniczący Sejmu powróci późnym wieczorem.

R. Motuzas - na czele Departamentu Problemów Regionalnych i Mniejszości Narodowych

Na nowego premiera Gediminasu Vagnoriusa dyrektorem Departamentu Problemów Regionalnych i Mniejszości Narodowych przy rządzie mianowany został Remigijus Motuzas. Dotychczas pełnił on obowiązki sekretarza Ministerstwa Oświaty i Nauki - dy-

rektora Departamentu Kształcenia Ogólnego.

Były dyrektor Departamentu Problemów Regionalnych i Mniejszości Narodowych Alfonsas Sznelvis na wniosek premiera odwołany został z tego stanowiska na podstawie obopólnego porozumienia.

Ze Świata

Z doniesień PAP

Rosja Żona Jelcyna tęże w szpitalu

Żona prezydenta Borysa Jelcyna - Naina, zachorowała i również trafiła do szpitala - ujawnił rzecznik Kremla Siergiej Jastrzembki.

Jastrzembki poinformował, że 64-letnia Naina Jelcyn została przewieziona do Centralnego Szpitala Klinicznego w Moskwie, w którym od zeszłego tygodnia jej maż walczy z zapaleniem płuc.

Sekretarz prasowy prezydenta Rosji dodał, że pani Naina ma infekcję. Jastrzembki nie ujawnił żadnych szczegółów. Powiedział tylko, że żona prezydenta czuje się już lepiej. Rzecznik Kremla nie wspominał, kiedy Pierwsza Dama Rosji została hospitalizowana. Dał jednak do zrozumienia, że jej stan nie jest poważny i że po kilku razy dziennie odwiedza swojego męża.

W sierpniu zeszłego roku Naina Jelcyn poddała się operacji nerki. Po tym zabiegu przez kilka tygodni kurowała się w tej samej klinice kremleńskiej.

W Rosji panuje epidemia grypy. Powaleni m.in. ministra finansów Aleksandra Liwyszca, który również leczy się w Centralnym Szpitalu Klinicznym.

Prezydent chce zjednoczenia Rosji i Białorusi

Borys Jelcyn opowiedział się za zjednoczeniem Rosji i Białorusi. Rosyjski prezydent wystosował postanie do białoruskiego prezydenta Aleksandra Łukaszenki, w którym zaproponował przeprowadzenie referendum w sprawie połączenia tych dwóch państw i przedstawił program pogłębienia ich integracji. Bliski doradca prezydenta Rosji, zastępca szefa jego Administracji (Kancelarii) Siergiej Szachraj zasugerował, że najnowszą inicjatywę Borysa Jelcyna należy traktować jako odpowiedź Kremla na planowane rozszerzenie NATO.

O postaniu Jelcyna do Łukaszenki poinformował w poniedziałek rzecznik Kremla Siergiej Jastrzembki.

Według sekretarza prasowego prezydenta Rosji, Borys Jelcyn uważa, że „unia rosyjsko-białoruska stała się faktem i że powinno to pociągnąć za sobą poważne kroki, zmierzające do rozszerzenia integracji tych dwóch państw”.

Zdaniem Jelcyna, „należy przystąpić do realizacji programu synchronizacji reform gospodarczych, co pogłębi współpracę podmiotów gospodarczych obu państw”. Jednocześnie prezydent Rosji postuluje jak najszybszą unifikację ich kodeksów celnych. Proponuje też „umocnienie struktur celnych Białorusi”, w czym - jak zadeklarował - pomogłaby jej Rosja. Rosyjski prezydent uważa, że z powodu „niedokonałości” tych struktur oba kraje tracą rocznie 5-6 bln rubli (ok. 1 mld dolarów).

Ponadto - zdaniem Borysa Jelcyna - „niezbędne jest opracowanie wspólnego bilansu paliwo-energetycznego, a także przygotowanie do końca roku wspólnych bazy normatywno-prawnej”. W tym samym terminie - jak uważa gospodarz Kremla - należy doprowadzić do zunifikowania ustawodawstwa cywilnego i podatkowego. Jelcyn opowiada się też za zunifikowaniem systemów budżetowych i utworzeniem „pełnowartościowej wspólnoty budżetowej”, a w przyszłości - „ujednoczeniem systemów walutowych dwóch państw”.

Borys Jelcyn proponuje jednocześnie „stopniowe tworzenie ponadnarodowych organów zarządzania Unią Rosji i Białorusi”.

W miarę, jak oba kraje będą kroczyły drogą integracji, możliwe będzie - zdaniem Jelcyna - referendum w sprawie „zjednoczenia w tej czy innej formie” Rosji i Białorusi.

W miarę, jak oba kraje będą kroczyły drogą integracji, możliwe będzie - zdaniem Jelcyna - referendum w sprawie „zjednoczenia w tej czy innej formie” Rosji i Białorusi.

Do tego czasu należy być przygotowanym, by - w razie poparcia tej koncepcji - powołać wspólny rząd Unii Rosji i Białorusi.

Jelcyn zaproponował Łukaszenkę zwołanie „na początku tego roku” kolejnego posiedzenia Rady Najwyższej Unii Rosji i Białorusi, którego tematem byłyby konkretne zadania, związane z integracją dwóch państw.

Tymczasem Siergiej Szachraj, zastępca szefa Administracji Prezydenta FR, oświadczył, że połączenie Rosji i Białorusi będzie najlepszą odpowiedzią na rozszerzenie NATO.

Według Szachraja, zjednoczenie tych dwóch krajów wyjdzie naprzeciw rosyjskim interesom strategicznym i gospodarczym, a także zwiększy międzynarodowy autorytet Moskwy. Zdaniem prezydenckiego doradcy, rok 1997 stwarza wyjątkową szansę na połączenie Rosji i Białorusi.

Komentarze

Zagrozenie dla Europy

Rosja stanowi dla Europy Środkowej i całego kontynentu zagrożenie, które uzasadnia rozszerzenie NATO - oświadczył w Budapeszcie amerykański biznesmen węgierskiego pochodzenia George Soros.

Zdaniem Sorosa, w Rosji „króluje kapitalizm w zysku, a demokracja jest krucha, gdyż władzę może przejąć charyzmatyczny przywódca nacjonalistyczny”.

Soros, który wywodził się

na konferencji „Project Syndicate” z udziałem 39 wydawców największych europejskich dzienników, wyraził poglądy, że „istnieje brak w koncepcji” rozszerzenia NATO i równoległe z tym procesem trzeba będzie budować stosunki z Sojuszem oraz z Rosją.

Według Sorosa, Europa jest w „krytycznym okresie”, gdyż mimo potrzeby istnienia wspólnej waluty nie ma jeszcze jasnej woli politycznej w tym względzie, a bez niej wspólna waluta jest skazana na porażkę.

Lothar Ruelh o Rosji i NATO:

„(...) W interesie NATO nie leży ekspansja na wschód i podrażnienie w ten sposób Rosji - tylko po to, żeby potem cofnąć się przy wypełnianiu treścią poszerzonego terytorium i ograniczyć autonomię NATO - pisze „Die Welt”. Różnica między członkami a nieczłonkami NATO, a przede wszystkim Rosją, nie może być „cieniatką jak papier”, jak powiedział amerykański minister obrony Perry zapewniając zachęcająco swego rosyjskiego koleżkę Rodionowa - jeśli Sojusz ma trwać i wypełnić cel swego rozszerzenia, miano-

wie poszerzenie sfery bezpieczeństwa. Również przywilejowane „partnerstwo strategiczne” z mocarstwem pozostającym na zewnątrz może opierać się tylko na odgraniczeniu się (...)

Z drugiej strony widać wyraźnie, że Moskwa stara się polepszyć stosunki z Pekinem i wykorzystać je, w warunkach równowagi strategicznej, jako przeciwwagę dla Ameryki, Japonii i Europy. Nie da się powiedzieć, czy to się uda. Podejmując się jednak taką próbę - a gotowość do kompromisu z Zachodem w spra-

wie NATO jest ogólnie w Moskwie raczej mniejsza niż gotowość samego prezydenta. Będzie się próbować przekształcić rozszerzenie NATO - któremu Rosja nie może zapobiec - w wewnętrzne osłabienie Sojuszu. Moskiewska «kontrstrategia» nie tylko zaciążyła nad niezbędnym partnerstwem z Rosją (...), ale i zagroziła mu. Jelcyn wie o tym i, dopóki może, będzie pilnować tej sprawy. Jednak trzeba się liczyć z tym, że w przyszłości mogą dojść do głosu inne siły polityczne. (...)”

Bulgaria

Nie zamierzają przerwać protestów

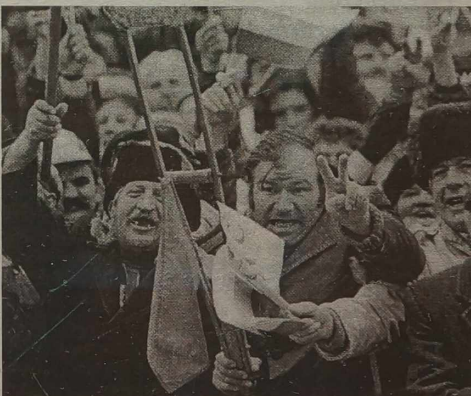
Zjednoczona opozycja bułgarska nie zamierza przerwać protestów dopóki nie zostanie ustalona data przedterminowych wyborów parlamentarnych.

- To, że ze strony Bułgarskiej Partii Socjalistycznej napłynęły sygnały o gotowości do spełnienia żądania opozycji w sprawie przedterminowych wyborów, nie zmienia naszej strategii - powiedział dla publicznego radia Ewgeni Bakyrdziew, szef sztabu koordynującego protesty w kraju i przygotowującego ogólnokrajowy strajk polityczny.

Dla opozycji nie do przyjęcia jest żądanie BPS, by dać jej rządowi przynajmniej rok na przeprowadzenie reform gospodarczych i ustabilizowanie sytuacji w kraju.

Miała na reformy dwa lata, a skutki widać - powiedział Bakyrdziew. Jego zdaniem rząd wybrany przez parlament, tzn. rząd lewicy lub szerszej koalicji z niektórymi siłami pozaparlamentarnymi, może istnieć najwyżej 2-3 miesiące, po czym należy mianować rząd przejściowy i rozpocząć przygotowania do wyborów.

W poniedziałek od godz. 16 w Sofii i największych miastach rozpoczyna się 4-godzinne pochody i wiece zwolenników opozycji z żądaniem wyborów. O godz. 13 pochód w Sofii organizują studenci wyższych uczelni, którzy ogłosili polityczny strajk protestacyjny z żądaniem przedterminowych wyborów. W Warnie, Płowdiwie i kilku innych miastach strajki organizuje Konfederacja Pracy „Poparcie”.

NA ZDJĘCIU: protestujący Bułgarzy na ulicach Sofii. Fot. EPA-ELTA

Wielka Brytania 64 kapłanki

W Kościele anglikańskim Wali udzielono po raz pierwszy święceń kapłańskich 64 kobietom - podał brytyjski tygodnik „Sunday Telegraph”.

Pierwsze święcenia kapłańskie kobiet w Kościele anglikańskim odbyły się w r. 1994 w Bristolu; sprawa kapłaństwa kobiet przez dwadzieścia lat wywoływała żaarte dyskusje w samym Kościele anglikańskim, który, jak się szacuje, ma 80 milionów wyznawców na całym świecie.

Obecnie kapłanami w tym kościele jest ok. 3.000 kobiet, z czego część należy do Amerykańskiego Kościoła Episkopalnego.

Finlandia

Udany eksperyment

Trwający od ponad roku w Finlandii eksperyment z dzieleniem puli miejsc pracy pomiędzy większą liczbę osób przyniósł nadszpodziewanie dobre rezultaty.

Koncepcja polega na braniu przez pracodawców mających stałe zatrudnienie urlopów na okres od 3 do 12 miesięcy, z zachowaniem 35 proc. pełnego wynagrodzenia. Zwolnienie w ten sposób miejsca pracy oferowane są bezrobotnym na zasadzie czasowego zastępstwa.

Jak podało fińskie ministerstwo pracy, z możliwości takiej korzystało w pierwszym roku eksperymentu ponad 5 tys. osób. Opinie są jednoznacznie pozytywne; państwo strony osiągnęły korzyści: wszystkie i związki zawodowe w postaci uczestniczenia na zasadach dla bezrobotnych, urlopowicze zyskali czas na dokształcanie się, zajęcia domowe, opiekę nad dziećmi itp., zaś sami bezrobotni upragnioną pracę, która w wielu wypadkach przetrwała z zastępczy w stałą.

Projekt będzie kontynuowany w br. i według przewidywań obejmie wielokrotnie więcej osób niż w roku ubiegłym, zwłaszcza, że na wniosek związków zawodowych wynagrodzenie w okresie dobrowolnego zwolnienia zostanie przypuszczalnie podwyższone z 35 do 45 proc. normalnego.

Zdaniem przedstawicieli ministerstwa pracy, od 1998 roku metoda dzielenia w powyższy sposób miejsc pracy wejdzie na stałe do praktyki gospodarczej w Finlandii, przyczyniając się do złagodzenia problemu bezrobocia, które dotyka obecnie w tym kraju ok. 18proc. ludności w wieku produkcyjnym

Japonia

Operacje bankowe przez Internet

Japoński koncern komputerowy Fujitsu i sześć czołowych banków kraju zapowiedziały w niedziele, że w najbliższym tygodniu, począwszy od poniedziałku, uruchomią na próbę system operacji typu homebanking za pośrednictwem Internetu.

System obejmuje dwa specjalne serwery, połączone z centrum komputerowym Fujitsu. Jeden z nich przeprowadza transakcje bankowe, a drugi sprawdza je i rozpoznaje klientów, by nie doszło do przyjęcia zleceń od osób niepowołanych.

Holandia

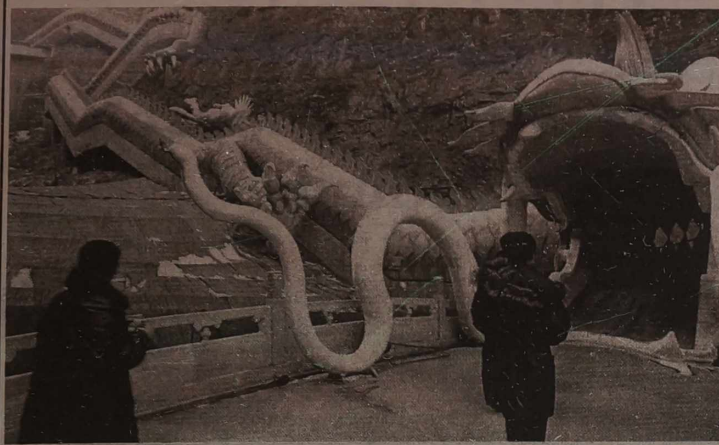
Sztuczny róg nosorożca

Holenderski uniwersytet w Groningen martwi się o nieznanego złoździejca, który ukradł uczeni róg ze szkieletu nosorożca. Sprawa prawdopodobnie nie wie, że ma do czynienia z atrapą. Prawdziwy róg został przez uniwersytet przerezonnie schowany. Szkielet w gmachu wydziału biologii miał dorobiony róg z tworzywa sztucznego.

„Obawiamy się, że złoździejca zmieł róg i sprzączy go, licząc na jego rzekomo dodatni wpływ na potencję. Filmie oddramy jednak coś takiego” - oświadczył rzecznik uniwersytetu W.Janssen.

Ze Świata

Z doniesień PAP

NA ZDJĘCIU: aby móc obejrzeć staw Longqing Gorge (znajdujący się na północ od Beijing) z góry trzeba wejść w paszcze... najdłuższego na świecie smoka i schodami w jego „wnętrzościach” wspiąć się na skalny brzeg.

Fot. EPA-ELTA

Dania

25 lat na tronie

Królowa Danii Małgorzata II, która 15 stycznia obchodzi dwudziestopięcioletnie panowanie, gości od kilku dni na łamach prasy nie tylko z powodu tego jubileuszu, ale również burzy spowodowanej szwedzką krytyką palenia przez nią publicznie papierosów.

Małgorzata II, którą rzadko widuje się publicznie bez papierosa, ściągnęła na swą głowę gromy ze strony dziennikarza jednej z gościborskich gazet, Hage Geigerta. W ubiegłym tygodniu zarzucił on duńskiej królowej, że „daje zły przykład paląc papierosy w publicznych miejscach”. Szwedzki dziennikarz napisał, że królowa Danii „puszczała kłęby dymu” nawet podczas wizyty w mieszkaniach domu starców. Autor artykułu dokonał też niekorzystnego dla duńskiej królowej porównania ze szwedzkim monarchą, Karolem XVI Gustawem, który także pali papierosa, ale nie czyni tego publicznie.

Atak ten wywołał falę oburzenia w Danii. Na pierwszych stronach gazet kopchnaskich pojawiły się ty-

tęły: „Wojna nikotynowa ze Szwedami”, „Zostawcie palenie królowej w spokoju”, „Szwecjo, pilnij własnego nosa”, „Małgorzata, kopę nadal papierosy”.

Zapytana podczas konferencji prasowej w listopadzie ub.r. o swój „problem z paleniem”, królowa Małgorzata II odpowiedziała krótko: „Nie ma żadnego problemu”.

Na szczęście ta namiętna palaczka, przez bliskich i przyjaciół nazywana „Daisy”, ma inne niż nikotynowy nałóg powody do rozgłosu.

Dzięki poprawce z 1953 roku, przyznającej także królewskim córkom prawo do sukcesji, Małgorzata II jest pierwszą kobietą, która zasiadła na duńskim tronie od 1353 roku, kiedy to panowała Małgorzata I. Monarchia duńska należy do najstarszych w Europie - liczy 1012 lat.

W życiu prywatnym Małgorzata II jest plastyczką, projektantką kostiumów dla Królewskiego Baletu i dla telewizji. Ilustrowała także duńską edycję dzieła J.R.R. Tolkiena „Władca pierścieni”.

Przyszła duńska królowa pobierała nauki na dwóch uniwersytetach w

kraju, na paryskiej Sorbonie i w londyńskiej uczelni ekonomicznej /London School of Economics/.

Małgorzata II jest spokrewniona z królową brytyjską, księżniczką Filipem i z królewskimi domami Norwegii, Szwecji i Japonii.

Małgorzata została królową w wieku 31 lat, 15 stycznia 1972 roku, kiedy jej ojciec, król Fryderyk IX, zmarł po dwutygodniowej chorobie.

Najstarsza z trzech córek, Małgorzata, urodziła się w Kopenhadze 16 kwietnia 1940 roku, w tydzień po hitlerowskiej inwazji na Danię. Powszechne wywieśnienie w tym dniu flag duńskich na cześć jej urodzin było także gestem wyzwania wobec nazistowskiego okupanta i symbolem nadziei na przyszłość.

W 1963 roku, podczas studiów w Paryżu, księżniczka poznała francuskiego hrabiego Henri de Laborde de Monpezat. Kontynuowały znajomość w następnym roku w Londynie, gdzie 30-letni hrabia objął funkcję trzeciego sekretarza ambasady francuskiej.

Ślub Małgorzaty i Henryka odbył się 10 czerwca 1967 roku. Król Fryderyk IX nadał zięciowi tytuł księcia Danii Henryka.

Ich pierwszy syn, Fryderyk, przyszedł na świat w maju 1968, a w następnym roku w czerwcu Małgorzata urodziła Joachima.

Afganistan

Aresztowani za naruszenie ramadanu

Dwaj mieszkańcy Kabulu zostali aresztowani przez islamską policję pod zarzutem naruszenia zasad muzułmańskiego postu - ramadanu - podała afgańska rozgłosnia radiowa „Radio Szaria”.

Rozgłosnia, powołana przez mułłów z kontrolującej Kabul milicji muzułmańskiej Talibanu, nie przekazała szczegółów incydentu, stwierdzając jedynie, że dwaj mieszkańcy miasta naruszyli „religijne obowiązki”, wynikające z trwającego od ubiegłego piątku islamskiego miesiąca postu i zostali osądzeni zgodnie z prawem koranicznym - szariatem. Oznacza to, że spędzą co najmniej dwa miesiące w więzieniu. Wprowadzone przez Taliban prawo Koranu przewiduje jednak możliwość uniknięcia kary pod warunkiem „nakarmienia co najmniej 60 głodnych w ciągu jednego dnia”.

Kabulska rozgłosnia nadała w poniedziałek również apel głównej policji przywódcy Talibanu - mułły Mohammeda Omara, by mieszkańcy Kabulu przez trzy dni intensywnie zanosili modły w meczetach, prosząc Boga o zesłanie deszczu. Jest to już drugi podobny apel mułły w ciągu tygodnia, związany z poważnie zagrożającym rolnictwu Afganistanu brakiem opadów w lecie oraz opóźnieniem nadejścia zimy i opadów śniegu.

Oddziały muzułmańskiej milicji Talibanu - utworzonej przez byłych uczniów szkół koranicznych - kontrolują obecnie dwie trzecie terytorium Afganistanu. Do stolicy kraju wkroczyli 27 września i natychmiast wprowadzili w Kabul prawo szariat, surowo egzekwując stosowanie się Kabuńczyków do praw Koranu.

Szwajcaria

Transporty złota do Hiszpanii

Sprawa szwajcarskich transportów złota zwanego hitlerowskiego złota podczas drugiej wojny światowej do Hiszpanii i Portugalii, którą chciał zdemaskować amerykański senator Alfonso D'Amato, jest w rzeczywistości znana w Szwajcarii od dawna - podały w poniedziałek szwajcarskie środki masowego przekazu. Szwajcarski bank narodowy oświadczył w niedziele, że już w grudniu ubiegłego roku informował o transakcjach złotem z hitlerowskimi Niemcami.

Wraz ze Światowym Kongresem Żydów D'Amato przedstawił w niedziele jako dopiero co oddajone dokumenty, według których bank narodowy Szwajcarii w latach 40 przesłał 280 ciężarówek z hitlerowskim złotem na Półwysep Iberyjski. „Najnowsza demaskacja D'Amato jest blińska sedna bez wątpliwości bardzo dyskusyjnej roli Szwajcarskiego Banku Narodowego, nie przedstawia jednak sobą żadnej nowości” - napisał dziennik „Neue Zuercher Zeitung”.

Według własnych danych, bank narodowy zakupił w latach 1939-45 w Niemczech złoto za 1,21 mld franków szwajcarskich. Wiadomo także, że Niemca część transportu złota trafiła do Portugalii - oświadczył rzecznik banku.

Już przed dwunastu laty Szwajcar Werner Rings napisał książkę „Zrabowane złoto z Niemiec”. Według niej, Niemcy opłacali szwajcarskimi frankami import np. wólfarm z Portugalii. Kraj dostawcy wymieniali następnie w szwajcarskim banku narodowym franki znów na złoto - złoto, skonfiskowane przedtem przez hitlerowskich w podbitych krajach. „Charakter tych transakcji znany jest od co najmniej dziesięciu lat” - napisała „Neue Zuercher Zeitung”. „Prawdopodobnie wiadomość na ten temat - zgodnie z dotychczasowym rytmem - zostanie w przybliżeniu za trzy tygodnie rozszereżona jako najnowsze odkrycie wszystkich agencjom” - dodała gazeta.

Tanzania

Daj lub wybuduj, a będziesz naszym przyjacielem

Żeby dla tanzańskich władz coś znaczyć i być szanowanym partnerem, żeby coś tu załatwić, trzeba najpierw podarować im pieniądze lub coś wybudować - jakąś szkołę, szpital czy fabrykę - skarży się charge d'affaires polskiej ambasady w Dar es-Salam Eugeniusz Rzewuski, jedyny polski dyplomata w Tanzanii.

Bogate kraje Unii Europejskiej czy Ameryki Północnej budują Tanzańczykom drogi, koleje, dają pociągi. Polscy na to nie stać. Praktycznie kontakty polsko-tanzańskie zanikły, gdy oba kraje znalazły się w tarapatkach finansowych i odeszły od socjalizmu ku kapitalizmowi. Tanzańskie kapitalizmy wciąż słaby, oskarżany o korupcję i złe zarządzanie i zdominowany przez sektor publiczny - datuje się od 1985 r.

Jedyną formą kontaktów polsko-tanzańskich pozostaje współpraca naukowa. W Polsce studuje obecnie ponad 70 stu-

dentów z Tanzanii. Większość ma stypendia zafundowane przez polskie władze jeszcze przed 1994 r. Od 1994 r. rząd tanzański może przysłać do Polski studentów jedynie na swój koszt. W 1994 r. wysłał czterech i opłacił im pierwsze dwa lata nauki, w 1995 r. wyjechało 12, mając opłacony tylko rok nauki w szkole języka polskiego w Łodzi. Potem Tanzania płacić przestała, pomimo monitorów ze strony polskiej ambasady.

Sekretarz Związku Tanzańskich Studentów w Polsce przyjechał właśnie do Dar es-Salam, aby w miejscowym ministerstwie szkolnictwa wyższego prosić o pieniądze na opłacenie studiów. Ali Abedi Hadi chciałby ukończyć medycynę na AM w Warszawie, gdzie jest na II roku. Studia kosztują 7500 USD rocznie. Ojciec Alego jest biznesmenem, ma dwa sklepy w prowincjonalnym miasteczku z dziennym dochodem 6 USD. Nie może sobie pozwolić na finansowanie nauki syna, ma jeszcze

troje dzieci. „Na tanzańskich uniwersytetach jest bardzo mało miejsc, corocznie na uczelnie medyczne przyjmowanych jest jedynie 30 kandydatów” - narzeka Ali. Udało mu się zdobyć 13000 USD na opłacenie studiów swoich i jego trzech kolegów na medycynę. Liczy, że na opłacenie drugiego semestru uzyska pieniądze później. Łączne zobowiązania rządu Tanzanii wobec studentów tanzańskich w Polsce sięgają jednak... 300 tys. USD. Ta suma obejmuje zaledwie czesne oraz dodatki do stypendiów osób studiujących na koszt polskiego rządu.

Studia w kraju nad Wisłą ukończyło ok. 300 Tanzańczyków. Kilku wróciło do Tanzanii z polskimi żonami. Jest to obecnie 8 takich rodzin. Mąż pani Bogusławy Kum-puni jest ginekologiem, zajmuje wysokie stanowisko w szpitalu w Dar es-Salam i prowadzi praktykę prywatną, stać więc go było na wysłanie jednego z synów na studia do USA.

Jednak kiedy przyjechali do Tanzanii 23 lata temu pani Bogusławy nie było łatwo się przyzwyczaić. Mąż dostał pracę początkowo w małym miasteczku na ubogim południu Tanzanii. Pomógł poznać żonę miejscowy język i obyczaje. Początkowo szokowały ją poroziągane ozdobyami usta kobiet i prymitywne życie tubylców - bez prądu, bez wody. Wspomina, że tanzańskie maluchy przychodzilił thumnie do jej syna, aby pobawić się zabawkami, jakich one nie widziały wcześniej na oczy. Dzieci tubylców nie znały też smaku czekolady.

Teraz pani Bogusława czuje się w Tanzanii jak w ojczyźnie. Gdy była w Polsce w 1992 r. czuła się obco, ludzie wydawali się jej smutni, nieprzyjaźni. Tu ma wielu znanych, pracuje w chrześcijańskiej organizacji charytatywnej. Jednak przyznaje, że na ulicy nadal musi bardzo uważać, ponieważ dla ubogich w większości Tanzańczyków biały człowiek to bogacz, którego warto okraść. Większość Tanzań-

czyków - zdaniem pani Bogusławy - uważa przy tym, że biały człowiek to ktoś lepszy - ma wyższą kulturę, technikę...no i pieniądze.

„To prawda, czarni mieszkańcy Tanzanii mają kompleks wobec białych” - mówi Sabina Szelińska, która wraz z Edwardem Wojtowiczem zamieszkała w tym kraju 55 lat temu. Przybyli tu wraz z kilkunastoma tysiącami Polaków ewakuowanymi wraz z Armią gen. Andersa z ZSRR w 1942 r. Gdy po wojnie Polacy, którzy znaleźli schronienie w brytyjskiej wówczas Tanganice, rozjechali się po świecie, oni postanowili zostać, założyli masarnię i sklep wędliniarski. Stracili majątek podczas nacjonalizacji w okresie socjalizmu wprowadzonego przez prezydenta Juliusa Nyerere. Musieli zaczynać wszystko od początku. Teraz ich dom w Aruszy u stóp Kilimandżaro stanowi przystań dla wielu znanych i nieznanych turystów z Polski. Tylko tu można zjeść polską wędlinę, w którą zaopatrują się chętnie mieszkający w Aruszy Europejczycy.

Ustawa Republiki Litewskiej

nr VIII-57 z 23 grudnia 1996 r.

O nowelizacji ustawy o wyborach do Rad samorządów

(Dz. Ustaw, 1994, nr 53-996, nr 63-1234, nr 89-1719; 1995, nr 7-143, nr 18-405)

Artykuł 1. Nowa redakcja ustawy Republiki Litewskiej o wyborach do Rad samorządów

Znowelizować ustawę Republiki Litewskiej o wyborach do Rad samorządów i dać ją w następującym brzmieniu:
„Ustawa Republiki Litewskiej o wyborach do Rad samorządów.

Rozdział pierwszy Zasady ogólne

Artykuł 1. Podstawy wyborów radnych Rad samorządów

Radni Rad samorządów Republiki Litewskiej (dalej - Rady) wybierani są na trzy lata w wielomandatowych okręgach wyborczych na zasadach powszechnego i równego prawa wyborczego, w trybie tajnego głosowania w wyborach bezpośrednich według proporcjonalnego systemu wyborczego.

Artykuł 2. Powszechne prawo wyborcze

1. Prawo wyborcze mają obywatele Republiki Litewskiej, którzy w dniu wyborów ukończyli 18 lat. W wyborach nie uczestniczą obywatele, których sąd uznał za niezdolnych do czynności prawnych.

2. Na radnego Rady może być wybierany obywatel Republiki Litewskiej, który w dniu wyborów liczy co najmniej 21 lat.

3. Na radnych Rady nie mogą być wybierane osoby, które na 65 dni przed wyborami nie zakończyły odbywania kary na podstawie wyroku sądowego, jak też osoby uznane za niezdolne do czynności prawnych lub nie podlegające orzecznictwu.

4. Na radnych Rady nie mogą być wybierane osoby, które w dniu wyborów odbywają czynną służbę wojskową lub alternatywną w ochronie kraju, jak też oficerowie, podoficerowie i żołnierze służby nadterminowej systemu ochrony kraju, policji, służby wewnętrznej, płatni funkcjonariusze innych służb paramilitarnych i służb bezpieczeństwa, którzy na 65 dni przed wyborami nie przeszli do rezerwy.

5. Zabronione są inne bezpośrednio lub pośrednio ograniczenia praw wyborczych obywateli Republiki Litewskiej, związane z pochodzeniem, poglądami politycznymi, pozycją społeczną i majątkową, przynależnością narodową, płcią, wykształceniem, językiem, stosunkiem do religii, rodzajem i charakterem zajęcia.

Artykuł 3. Równe prawo wyborcze

Każdy posiadający prawo wyborcze obywatel Republiki Litewskiej na wyborach ma jeden głos w tym wielomandatowym okręgu wyborczym, na którego terytorium mieszka, a głos ten jest równoważny z głosem innego obywatela mającego prawo wybierania w tym samym okręgu wyborczym.

Artykuł 4. Wyborów bezpośrednie

Wyborcy wybierają radnych Rady bez pośredników.

Artykuł 5. Tajne głosowanie

1. Wyborcy głosują osobiście i tajnie. Zabrania się głosowania za inną osobę albo zlecenia innej osobie głosowania zamiast siebie. Wyborca, który z powodu upośledzenia fizycznego nie jest w stanie głosować sam, może głosować przy pomocy innej osoby, której ufa, jak to określono w części 5 artykułu 63 niniejszej ustawy. Jeżeli ktoś przypadkowo poznał tajemnicę głosowania innej osoby, to zabrania się jej rozgłaszania.

2. Zabrania się kontrolowania woli wyborców na wyborach. Zabrania się wpływania w czasie wyborów na wolę wyborców, by głosować lub nie głosować na któregoś kandydata lub listę kandydatów. Wyborcy muszą być stworzone warunki do wypełnienia karty do głosowania w tajemnicy i bez zakłóceń. Zabrania się dokonywania z kartą do głosowania takich czynności, które mogłyby odsłonić tajemnicę głosowania.

Artykuł 6. Ogłoszenie dat wyborów do Rad

1. Radni wszystkich Rad wybierani są jednocześnie.

2. Wyborcy do Rad ogłasza Sejm Republiki Litewskiej nie później niż na 5 miesięcy przed wygaśnięciem pełnomocnictw radnych. Jeżeli Sejm Republiki Litewskiej nie ogłasza na 4 miesiące przed wygaśnięciem pełnomocnictw radnych daty wyborów do Rad, to wybory do Rad przeprowadza się w ostatnią niedzielę, od której do wygaśnięcia pełnomocnictw radnych pozostaje co najmniej miesiąc. Wybory do Rad przeprowadza się nie wcześniej niż na dwa miesiące i nie później niż na miesiąc przed wygaśnięciem pełnomocnictw radnych.

3. Jeżeli wybory do Rad muszą być przeprowadzane w czasie działań wojennych, to decyzje w sprawie przeprowadzenia wyborów podejmuje się zgodnie ze specjalnymi ustawami lub innymi aktami prawnymi.

4. Dzień wyborów do Rad jest dniem, gdy głosuje się w lokalach obwodów wyborczych. Głosowanie poza lokalami obwodów (począ i in.) odbywa się przed dniem głosowania lub kończy się w dniu wyborów, jak określa niniejsza ustawa. Liczenie terminu, który jest liczony od dnia wyborów i może być zrealizowany wyłącznie, gdy są ogłoszone wyniki wyborów, rozpoczyna się od dnia ogłoszenia wyników wyborów.

5. Datę powtórnych wyborów w okręgu w przypadkach określonych w niniejszej ustawie, ogłasza Główna Komisja Wy-

borcza nie później niż w ciągu 15 dni od dnia, gdy zaistniała potrzeba przeprowadzenia tych wyborów, jeżeli inaczej nie przewiduje niniejsza ustawa. Ogłasza ona również datę wyborów w przypadku, wskazanym w części drugiej tego artykułu.

Artykuł 7. Jawność w przygotowaniu i przeprowadzaniu wyborów

1. O posiedzeniu komisji wyborczej ogłasza się społeczeństwu na tablicy ogłoszeń, umieszczonej w budynku, gdzie znajduje się siedziba komisji wyborczej a członków tej komisji powiadamia się osobiście nie później niż na 24 godziny przed początkiem posiedzenia. Główna Komisja Wyborcza o swych posiedzeniach, na których podejmuje się decyzje o dacie wyborów, określeniu liczby radnych Rad, utworzeniu i zmianie składu okręgowych komisji wyborczych, rejestracji kandydatów na radnych Rady, w kwestiach rozstrzygniętych w drodze losowania, ustalenia wyników wyborów i ostatecznych wyników wyborów, przerwania przed terminem pełnomocnictw radnego, uznania pełnomocnictw nowego radnego, jak też rozpatruje się spory dotyczące agitacji wyborczej i naruszeń niniejszej ustawy, powiadamia środkami informacji społeczeństwa poprzez Litewską Agencję Telegraficzną (ELTA).

2. Posiedzenia komisji wyborczych i głosowanie na nich jest jawne, mogą je obserwować przedstawiciele i obserwatorzy partii, organizacji politycznych po przedstawieniu zaświadczeń ustalzonego wzoru lub świadectw zatwierdzonych pieczęcią organizacji, która ich do tego upoważnia, przedstawiciele środków masowego przekazu, po okazaniu legitymacji służbowych lub pracowniczych. W posiedzeniu komisji wyborczej może uczestniczyć kandydat na radnego, jeżeli podejmowana jest decyzja w sprawie jego osobistej działalności lub okoliczności, bezpośrednio związanych z jego osobą albo, gdy zaprosi go do udziału w posiedzeniu przewodniczący komisji wyborczej.

3. Osoby znajdujące się w sali posiedzeń mogą ze swego miejsca zapisywać, stenografować, lub nagrywać posiedzenie, fotografować lub filmować, nagrywać na wideo. Fotografować lub filmować, nagrywać na wideo, gdy trzeba chodzić po pomieszczeniu lub stosować specjalny sprzęt oświetleniowy, jak też bezpośrednio transmitować posiedzenia przez radio czy telewizję można jedynie na podstawie zezwolenia przewodniczącego komisji wyborczej.

4. Komisje wyborcze nie mogą przeprowadzać posiedzeń zamkniętych. Główna Komisja Wyborcza może zabronić każdemu wstępu do pomieszczeń pracy pracowników obsługujących komisje wyborcze, do pomieszczeń, gdzie się przechowuje dokumenty, jeżeli trzeba zapewnić nie zakłócaną pracę tych pracowników, ochronić dokumenty wyborcze.

5. Jeżeli są podstawy do przypuszczenia, że w czasie posiedzenia komisji wyborczej może zaistnieć zagrożenie dla bezpieczeństwa uczestników posiedzenia, to przewodniczący komisji może zlecić policji sprawdzenie dokumentów, rzeczy osób wchodzących na salę lub dokonanie osobistej rewizji.

6. Komisja wyborcza może usunąć z sali posiedzeń osoby, zakłócające normalną pracę komisji.

Artykuł 8. Wydatki na przygotowanie i przeprowadzenie wyborów

Wydatki na przygotowanie i przeprowadzenie wyborów do Rad pokrywają państwo i samorządy. Ze środków państwowych odpłacane są wydatki komisji wyborczych na organizowanie i przeprowadzenie wyborów oraz na wynagrodzenie pracy członków komisji wyborczych i obsługującego je personelu. Ze środków samorządów odpłaca się utrzymanie lokali do głosowania oraz siedzib okręgowych i obwodowych komisji wyborczych, zakup i zachowanie sprzętu, służącego do wyposażenia lokali wyborczych. Jeżeli samorząd nie udziela stosownych pomoci i sprzętu na siedzibę i lokal wyborczy obwodu wyborczego, wówczas decyzją Głównej Komisji Wyborczej przeznacza się na te środki państwowe. W tym przypadku faktyczne wydatki na lokale do głosowania i sprzęt Głównej Komisja Wyborcza w ciągu 2 miesięcy po wyborach egzekwuje w trybie bezspornym od samorządu.

Rozdział drugi

Okręgi i obwody wyborcze

Artykuł 9. Utworzenie okręgów wyborczych

1. Dla organizowania i przeprowadzenia wyborów na terytorium samorządu tworzy się jeden wielomandatowy okręg wyborczy, w którym głosują wszyscy posiadający aktywne prawo wyborcze obywatele Republiki Litewskiej, mieszkający na terytorium tego samorządu.

2. W okręgu wyborczym według proporcjonalnego systemu wyborczego wybierają:

- 1) ponad 500000 mieszkańców - 51 radnych;
- 2) od 300000 do 500000 mieszkańców - 41 radnych;
- 3) od 100000 do 300000 mieszkańców - 31 radnych;
- 4) od 50000 do 100000 mieszkańców - 27 radnych;
- 5) od 20000 do 50000 mieszkańców - 25 radnych;
- 6) do 20000 mieszkańców - 21 radnych.

3. Okręgi wyborcze i liczbę wybieranych radnych Rady Główna Komisja Wyborcza ogłasza co najmniej na 85 dni przed wyborami.

Artykuł 10. Utworzenie obwodów wyborczych

1. Z uwagi na dogodność dotarcia wyborców do lokali wyborczych i liczbę wyborców terytorium miast, rejonów dzieli się na obwody wyborcze.

2. Podział terytorium miasta, rejonu, który jest stały w organizowaniu i przeprowadzaniu różnych wyborów i referendum, na obwody wyborcze na wniosek mera zatwierdza i w razie potrzeby dokonuje zmian Główna Komisja Wyborcza. Zatwierdzony spis obwodów, zmiany w nim Główna Komisja Wyborcza publikuje w „Valstybės žinios”.

3. Na terytorium obwodu wyborczego powinno mieszkać nie więcej niż 5000 wyborców.

4. Granice obwodu wyborczego, adres lokalu wyborczego zmienia się w razie potrzeby, ale nie później niż na 100 dni przed wyborami. Mer miasta, rejonu we wniosku w sprawie zatwierdzenia podziału terytorium samorządu na obwody wyborcze podaje proponowaną nazwę obwodu wyborczego, adresy tworzące obwód wyborczy, liczbę wyborców w tworzoną obwodzie, adres i telefon lokalu wyborczego. We wniosku w sprawie zmiany podziału terytorium samorządu na obwody wyborcze podaje się proponowane zmiany. Nie później niż na 100 dni przed wyborami mer informuje również Główną Komisję Wyborczą o nowo zaistniałych, zmienionych nazwach lub adresach, których już nie ma, potwierdza adresy i telefony lokali do głosowania. Jeżeli we wcześniej wyznaczonym lokalach wyborczych nie można przeprowadzić głosowania, to Główna Komisja Wyborcza na wniosek okręgowej komisji wyborczej może zmienić adres lokalu wyborczego obwodowej komisji wyborczej, gdy do wyborów pozostaje okres krótszy od terminu ustalonego w tym artykule.

Rozdział trzeci

Organizowanie wyborów

Artykuł 11. Komisja wyborcza

1. Wybory do Rad samorządów organizują i przeprowadzają:

- 1) Główna Komisja Wyborcza;
- 2) okręgowe komisje wyborcze;
- 3) obwodowe komisje wyborcze.

2. Do komisji wyborczej może być zgłaszany obywatel Republiki Litewskiej, jeżeli ma prawo być wybieranym na posła na Sejm (nie uwzględniając określonego dla kandydata na posła do Sejmu najmłodszego wieku, ale w dniu wyborów powinien mieć ukończoną 18 lat) i nie był w ciągu ostatnich 3 wyborów do Sejmu, prezydenta republiki i do Rad samorządów lub referendum odwołany z komisji wyborczej za naruszenia ustawy o wyborach i ustawy o referendum.

3. Ta sama osoba nie może być jednocześnie członkiem komisji wyborczej i kandydatem na radnego, kandydatem na radnego i przedstawicielem na wybory z ramienia partii, organizacji politycznej (dalej - przedstawicielem na wybory), przedstawicielem na wybory i członkiem komisji wyborczej, kandydatem na radnego i obserwatorem wyborczym, członkiem komisji wyborczej i obserwatorem wyborczym. Członek komisji wyborczej, który chce być kandydatem na radnego, zanim udzieli zgody, na kandydowanie, powinien nie później niż na 10 dni przedtem pisemnie zrzec się funkcji członka komisji wyborczej. Jeżeli członek komisji wyborczej nie uczyni tego, to zostanie usunięty z komisji wyborczej za naruszenie niniejszej ustawy i nie będzie zarejestrowany jako kandydat na radnego lub zostanie skreślony z tego rejestru.

Artykuł 12. Pełnomocnictwa Głównej Komisji Wyborczej w wyborach do Rad

1. Główna Komisja Wyborcza gwarantuje jednakowe stosowanie ustawy o wyborach i o referendum na całym terytorium Republiki Litewskiej. W tym celu wydaje ona w sprawie realizowania tych ustaw Republiki Litewskiej instrukcje, których wykonanie jest obowiązujące dla wszystkich instytucji i osób urzędowych. Decyzje Głównej Komisji Wyborczej może zmienić ona sama lub uprawnione postanowienie sądu. Instytucjom władzy i administracji państwowej, posłom na Sejm, radnym Rad samorządów i innym osobom oficjalnym, partiom, organizacjom politycznym i społecznym lub obywatelom zabrania się mieszania do działalności Głównej Komisji Wyborczej w organizowaniu wyborów lub referendum.

2. Główna Komisja Wyborcza przeprowadzając wybory do Rad zgodnie z wymaganiami niniejszej ustawy:

- 1) ustala liczbę radnych Rad samorządów;
- 2) tworzy okręgowe komisje wyborcze;
- 3) przyjmuje dokumenty zgłoszenia partii, organizacji politycznych, jak też podania w sprawie odwołania tych dokumentów, sprawdza je, rejestruje udział partii i organizacji politycznych w wyborach do Rad, rejestruje ich przedstawicieli na wybory i wydaje im zaświadczenia, publikuje listy uczestniczących w wyborach partii i organizacji politycznych, nadaje im

Na tematy aktualne

Czy emeryci będą jeść chleb z masłem, czy bez?

Przypuszczalnie w roku 1997 budżet Sody otrzyma 3 mld 156 mln 350 tys. Lt docho...

Jak mają być wykorzystane oczekiwane przez „Sodre” docho...

W związku z powyższym, uwzględniając przewidziany wzrost ubezpieczonych dochodów...

Przeciętna renta nie pracującego inwalidy wyniesie 221,15 Lt miesięcznie...

Przypuszczalnie przeciętna roczna renta z tytułu utraty żywności...

Zasiłki z tytułu choroby i macierzyństwa (ojcostwa) w 1997 r. mają stanowić 12,2 proc. środków budżetu „Sody”...

Przeciętna miesięczna kompensata za korzystanie z transportu dla osób, którym ona przysługuje...

Uogólniając powyższe informacje, chcę odnotować, że jeszcze pod koniec roku 1995, gdy zatwierdzony był budżet „Sody”...

Oczywiście jest więc, że długo jeszcze będziemy czekali na obietnicę...

Antanas PETRAUSKAS, doktor nauk społecznych

Związki zawodowe zamierzają bronić praw ludności

Związki zawodowe Litwy krytykują rząd i zamierzają wystąpić w obronie praw człowieka...

Ubolewają one, że rządząca Partia Konserwatywistów już zapomniała o wyborczych obietnicach...

„Do Litewskiego Zjednoczenia Związków Zawodowych zwrócili się członkowie organizacji, szeregowi obywatele...

Rada pełnomocników ZZ twierdzi, że rozumie, iż „rządowi należy dać czas, aby czynem dowiódł, na co go stać”...

Związki zawodowe krytykują podjęte z obciążeniem, już „po negatywnej reakcji społeczeństwa”, przez rząd kroki...

„Litewskie Zjednoczenie Związków Zawodowych nie będzie biernym obserwatorem realizowanej przez rząd polityki...

A. Kazlauskas czasowo będzie kierował Departamentem Sportu

Wezwał premier Republiki Litewskiej Gediminas Vagnorius...

R. Kurtinaitis podziękował premierowi za okazane zaufanie...

Czasowo obowiązkami dyrektora tego Departamentu będzie pełnił kierownik wydziału sportu i turystyki...

Bieg

W niedzielną już po raz szósty odbył się tradycyjny bieg „Droga życia i śmierci”...

Najszybciej dystans pokonał trener Wyższej Szkoły Policji Petras Pranckunas...

Koszykówka

Zalgiris nabiera sil

W rozgrywkach trzeciej rundzie mistrzostw Ligi Koszykówki Litwy najliczej powiodło się liderowi...

Koszykarze z Poniawieży wygrali z wileńskiej Statyba 88:70 (45:46)...

Bardez zwyciężyła walka toczyła wileńska drużyna Sakalai z Neptunem...

Zespół Alita-Savy po porażce z Atlassem 68:70 (29:34), w drugim spotkaniu...

Po tych spotkaniach tabela rozgrywek jest następująca (drużyna, zwycięstwa, porażki):

Table with 2 columns: Rank and Team Name. 1. Zalgiris 15 5, 2. Siauliai 11 8, 3. Alita-Savy 11 9, 4. Sritelute 10 10, 5. Atletas 10 10, 6. Z. Olimpas 9 10, 7. Sakalai 9 11, 8. Neptunas 9 11, 9. Kalnapiilis 8 12, 10. Statyba 7 13.

W związku z wyjazdem reprezentacji Litwy na mecze towarzyskie do Zjednoczonych Emiratów Arabskich...

Piłka ręczna

Porażka kowieńskich

Handboki kowieńskiego Granitasa - Kausty odpadły z rozgrywek turnieju o Puchar Europy mistrzów krajów w pięć rezerwy...

NA ZJĘCIACH: podczas biegu; Stanislovas Gibieža wręcza nagrodę Petrasowi Pranckunasowi.

Foto. Tadas Žebrauskas i Viktoras Kapocius

z dalszych rozgrywek.

W te sobotnie Granitas-Kausta rozegra ostatnie spotkanie w Eurolidze. Jego przeciwnikiem będzie drużyna Schachtar z Doniecka...

Lider bez straty punktów

Na mistrzostwach Litwy w pięć rezerwy kobiet od zwycięstwa do zwycięstwa kroci wileńska drużyna Iskada...

Trzeci punkt straciły pretendenci do medali handblistki wileńskiego zespołu Eastson AG - RSRC.

Dwóch porażek na wyjeździe doznały zawodniczki ejszkiej Polimoiłony.

Oto tabela turniejowa po tych spotkaniach (drużyna, gry, zwycięstwa): 1. Iskada 2, Szviesa-Vadakis 10 15, 3. Eastson AG-RSRC 9 15, 4. Zalgiris - KKI 10 13, 5. Ula - Virmantas 10 6, 6. Polonia - Iwona 10 6, 7. Panevezio Stiklas 10 5, 8. Svalia 10 0.

Porażka Montexu

W 4 kolejnej grupie B Ligi Mistrzów w pięć rezerwy kobiet MKS Montex Lublin ulegał hiszpańskiej drużynie Mar El Osito...

Porażka

W 4 kolejnej grupie B Ligi Mistrzów w pięć rezerwy kobiet MKS Montex Lublin ulegał hiszpańskiej drużynie Mar El Osito...

Mistrzynie Hiszpanii odnosząc 4 zwycięstwo zapewniły sobie awans do ćwierćfinału, zaś polski zespół stracił wszystkie szansę.

M. PIASECKI

Jazda szybka na lodzie

Zwycięstwo Holendrów W Heerenveen dobiegły końca

mistrzostwa Europy w wieloboju wśród kobiet i mężczyzn. Po 23 latach znowu triumfowali Holendrzy.

Wśród kobiet zwyciężyła Holenderka Tonny de Jong (169,375 pkt) przed Niemką Gundą Niemann (171,155 pkt) i swą rodaczką Barbarą de Loos (171,848 pkt).

Wśród mężczyzn czołw podium okupowali Holendrzy. Zwyciężył Ids Postma (157,790 pkt) przed Rintje Ritsma (158,790 pkt) i Falko Zandstra (160,444 pkt).

Skoki narciarskie

Sukces P. Petkeri

Primož Peterka ze Słowenii powtórzył swój sobotni sukces, wygrywając w niedzielę w szwajcarskim Engelbergu konkurs skoków narciarskich o Puchar Świata.

Peterka uzyskał notę 252,9 pkt (skoki 125 m i 125,5 m) i wyprzedził Finów Janne Ahonena - 241,2 pkt (124 i 125) oraz Jani Soininena - 238,3 pkt (122,5 i 126).

Polak Adam Malysz, który w przedniu zajął trzecie miejsce, tym razem uplasował się na 17 pozycji - 190,7 pkt.

Biathlon

Niespodzianki w Pucharze Świata

Rosja wygrała drużynowy bieg kobiet na 7,5 km podczas zawodów o Puchar Świata w niemieckiej miejscowości Ruhpolding.

W rywalizacji mężczyzn na dystansie 10 km niespodziewanie zwyciężył Austriacy przed Norwegami i Niemcami. Porażki doznały renomowane zespoły Białorusi i Rosji.

W kilku wierszach

W rozgrywkach mistrzostw Ligi Wschodniej w hokeju na lodzie Energia z Elektrom na własnym lodowisku przegrała z białoruską drużyną Polimur z Nowopoloca 2:6 oraz 2:10.

W meczach eliminacyjnych piłkarskich mistrzostw świata strefy południowoamerykańskiej Peru pokonało Chile 2:1. Urugwaj zremisowało bezbramkowo z Argentyną.

Przebywająca na zgrupowaniu w Keni reprezentacja Polski w hokeju na trawie mężczyzn pokonała w Nairobi drużynę tego kraju 5:3. Drugie spotkanie tych drużyn zakończyło się remisem 4:4.

